

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
СЛУЖБА ВОЕННА ИНФОРМАЦИЯ
1000 София, ул. „Дякон Игнатий“ 3

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СЛУЖБА „ВОЕННА ИНФОРМАЦИЯ“
ПРЕЗ 2019 г.**

СОФИЯ,
АПРИЛ 2020 г.

Докладът за дейността на служба „Военна информация“ през 2019 г. е изготвен и предоставен за публикуване на страницата на Министерския съвет на основание чл. 22, ал. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност.

В документа са посочени основните цели и акцентите в дейността на Службата, постигнатите резултати през изминалата година и приоритетните направления, към които ще бъдат насочени основните ѝ усилия през 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Увод.....	4
II. Глобална и регионална среда на сигурност	5
III. Добиваща дейност	8
IV. Информационно-аналитична дейност	9
V. Международно сътрудничество	9
1. Военнодипломатическа дейност	9
2. Сътрудничество с НАТО и ЕС	10
3. Сътрудничество с партньорски служби	10
VI. Управление на дейността и ресурсите.....	10
VII. Приоритети в дейността през 2020 г.....	12

I. Увод

Дейността на служба „Военна информация“ (СВИ, Службата) е организирана съгласно Закона за военното разузнаване, Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, Закона за отбраната и въоръжените сили на Р България, Правилника за устройството и дейността на служба „Военна информация“ и актове на министъра на отбраната и на директора на Службата.

Върху дейността на СВИ се упражнява парламентарен, административен, финансов и съдебен контрол от предвидените в Конституцията и законите органи.

Службата: организира и води стратегическо разузнаване с използване на човешки ресурси и технически средства с цел гарантирането на информационното осигуряване на държавните институции; подпомага военnodипломатическата дейност на Министерството на отбраната; осъществява ресурсното и контраразузнавателното обезпечаване на разузнавателния процес.

През 2019 г. усилията на СВИ бяха насочени към: добиването и анализа на стратегическа разузнавателна информация, съобразена с националните и съюзните приоритети; наблюдението, ранното откриване и предупреждението за рисковете и заплахите за националната сигурност и колективната отбрана; предоставянето на разузнавателна информация за нуждите на планирането във въоръжените сили и за развитието на оперативни способности; осигуряването на разузнавателна информация в интерес на операциите и мисиите извън територията на страната с участието на български военни контингенти и отделни военнослужещи; планирането и координирането на разузнаването във въоръжените сили; развитието на информационно и оперативно сътрудничество с разузнавателните структури на НАТО и ЕС, с разузнавателните органи на страните членки и с партньорските служби; ефективното ресурсно осигуряване.

II. Глобална и регионална среда на сигурност

През 2019 г. основно влияние върху динамиката на средата на сигурност в глобален аспект оказваха процеси като: постепенното оттегляне на Иран от т.нар. ядрена сделка; търговските преговори между САЩ и Китай и отражението им върху световната икономика; проблемите пред Брекзит; противодействието на руската хибридна заплаха; дипломатическите усилия за деескалация на конфликтите в Сирия, Либия и Йемен. Факторът „несигурност“ беше определящ особено за втората половина на годината, когато ескалира противопоставянето в Персийския залив и се оформиха преговорните параметри на бъдещите отношения на Великобритания с ЕС и на САЩ с Китай.

Основните предизвикателства пред сигурността в **черноморския регион** бяха свързани с продължаващата въоръжена конфронтация в Източна Украйна и липсата на напредък в уреждането на „замразения“ конфликт в Приднестровието. Противоречията между страните в конфликта в Донбас, свързани най-вече с последователността в изпълнението на Минските споразумения, блокираха преговорния процес в Нормандски формат и в тристранната контактна група. Водещ интерес за Кремъл независимо от икономическите санкции и влошаващите се социално-икономически условия продължи да бъде увеличаването на способностите на групировката, дислоцирана в Крим, което поддържаше висок конфликтен потенциал.

Западните Балкани влязоха във фокуса на международната активност главно с усилията на САЩ и ЕС за ограничаване на руското хибридно присъствие в региона чрез ускоряване на евро-атлантическата и европейската перспектива. Показателни бяха декларираната готовност на: Сърбия и Косово за продължаване на преговорите; Р Северна Македония и Албания за изпълнение на изискванията за членство в НАТО и ЕС; Босна и Херцеговина за реформи. Това създаде предпоставки за неутрализиране на опити за влияние с цел промяна на външнополитическите приоритети. Запазването на ясната перспектива в интеграционните процеси продължи да е определящо за икономическата и политическата стабилност в региона.

Липсата на напредък в намиране на решение на „замразените“ конфликти в непризнатите републики Абхазия, Южна Осетия и Нагорни Карабах продължи да оказва негативно влияние върху средата на сигурност в **Южен Кавказ**.

Динамиката на процесите в **Близкия изток и Северна Африка (БИСА)** се определяше от: неефективните усилия в подкрепа на Съвместния всеобхватен план за действие и постепенното оттегляне на Иран от т.нар. ядрена сделка; конфесионалното противопоставяне между сунити и шиити; задълбочаването на икономическите и социалните проблеми.

Стремежът за влияние на **Иран** в региона задълбочи политическите и социално-икономическите кризи и конфликти в Близкия изток и предизвика разширяване на международните санкции. Предизвикателствата за регионалната и глобалната сигурност се повишиха значително в резултат на намеренията на Техеран за продължаване на ядрената програма и на подкрепата му за проиранските шиитски милиции в Сирия, Ирак и Йемен.

През 2019 г. беше постигнато известно ограничаване на интензивността на въоръжения конфликт в **Сирия**, което обаче не повлия положително върху перспективата за политическо урегулиране. Главният фактор за това продължи да е отсъствието на препокриване на стратегическите цели на регионалните и глобалните сили. Отслабено беше влиянието на процеса от Женева и ефективността на формата от Астана. Независимо от подкрепата на Русия и Иран за режима не се очертаха предпоставки за икономическо възстановяване. Разрушената инфраструктура и влошените икономически условия задълбочиха хуманитарните проблеми и стимулираха антиправителствените и мигрантските настроения.

Динамиката на конфликта в **Либия** нарасна вследствие на външната подкрепа за противостоящите властови центрове. Негативно влияние оказаха липсата на единна позиция на международната общност за неговото урегулиране и сблъсъкът на припокриващи се интереси на глобални и регионални сили.

Продължилите с променлива интензивност бойни действия в **Йемен** задълбочиха до критични нива хуманитарната обстановка. Независимо от провала на установените с международна подкрепа временни примирия в рамките на ООН продължи търсенето на механизми за ограничаване на насилието.

Обстановката в **Афганистан** остана нестабилна поради значителната терористична и бунтовническа активност и засиленото вътрешнополитическо противопоставяне. Липсата на категоричен победител в президентските избори съществено отслаби държавните институции и допълнително понижи доверие в тях. Високи се запазиха рисковете за сигурността на чуждестранните военни контингенти в Мисията на НАТО „Решителна подкрепа“ предвид дейността на Движението „Талибан“, мрежата на Хаккани и терористичните и екстремистките групи, лоялни на т.нар. ИД и „Ал Кайда“. Същевременно в края на годината в резултат на посредническите усилия на САЩ се създадоха предпоставки за подновяване на мирните преговори за урегулиране на въоръженото противопоставяне между властите и бунтовниците.

Трайното дестабилизиране на региона запази високия брой на бежанците и вътрешно разселените лица и стремежа към мигриране.

Повиши се напрежението между ядрените държави **Пакистан** и **Индия** вследствие на периодичните въоръжени инциденти по общата граница, което често имаше потенциал за прерастване в ограничен военен сблъсък.

През изминалата година не беше постигнат напредък по ядреното разоръжаване на **Корейския полуостров**. Това доведе до завръщането на агресивната реторика на Пхенян и подновяването на ракетните изпитания.

Терористичната заплаха за Европа се запази предвид съхранения кризисен потенциал в БИСА и Централна Азия, завръщащите се от конфликтните зони чуждестранни бойци, незаконната миграция и благоприятната среда за разпространяване на радикалния ислям сред част от мюсюлманските общности.

Енергийната сигурност остана ключов елемент от глобалната среда на сигурност в контекста на стремежа на Русия да продължи да използва износа

на въглеродороди като основен инструмент за политически натиск особено по отношение на Европа и Балканите. Задълбочаването на противопоставянето в Източното Средиземноморие и в Близкия изток продължи да оказва негативно влияние върху разработването и износа на стратегически ресурси.

В условията на динамична стратегическа среда на сигурност **НАТО** и **ЕС** запазиха ключовата си роля на източници на стабилност. НАТО определи като основни предизвикателства гарантирането на сигурността на комуникациите и нарастващия военен потенциал на Русия. След успешното формиране на новите състави на Европейския парламент и Европейската комисия Съюзът постави във фокуса на своите усилия укрепването на отбранителните способности и повишаването на гъвкавостта за справяне с потенциални рискове и заплахи за сигурността.

III. Добиваща дейност

Добиващата дейност се осъществява в съответствие с дългосрочните и годишните информационни задачи, допълнително постъпилите искания за разузнавателна информация и декларираните ангажименти в рамките на разузнавателните общности на НАТО и ЕС.

През 2019 г. СВИ продължи да добива информация чрез изградените за целта способности самостоятелно или съвместно със структури на НАТО, ЕС и партньорски служби.

Усилията бяха насочени към управление на разузнавателните способности в съответствие със стратегическата среда на сигурност чрез: създаването на нови, ротацията и/или прегрупирането на органите за разузнаване; разширяването на източниците в регионите от интерес за националната и колективната сигурност; усъвършенстването на системата за електронно разузнаване, включително на способностите за разузнаване чрез изображения; осигуряването на способности в сферата на киберсигурността; оптимизирането на взаимодействието с партньорски служби.

Приоритетно направление в дейността на разузнавателните органи остана изпълнението на задачи, свързани с асиметричните, хибридните и други транснационални рискове и заплахи. Съвместните операции с партньорските служби за обмен на информация от взаимен интерес отчетоха положителна динамика и резултатност.

IV. Информационно-аналитична дейност

Анализът на данните показва, че през 2019 г. мониторингът на обстановката в зоните на разузнавателна отговорност и на интерес съответства в значителна степен на развитието на средата на сигурност. Оценяваме, че за това допринесоха въведената система за следене на критични индикатори и подобреното взаимодействие между аналитичните и добиващите структури.

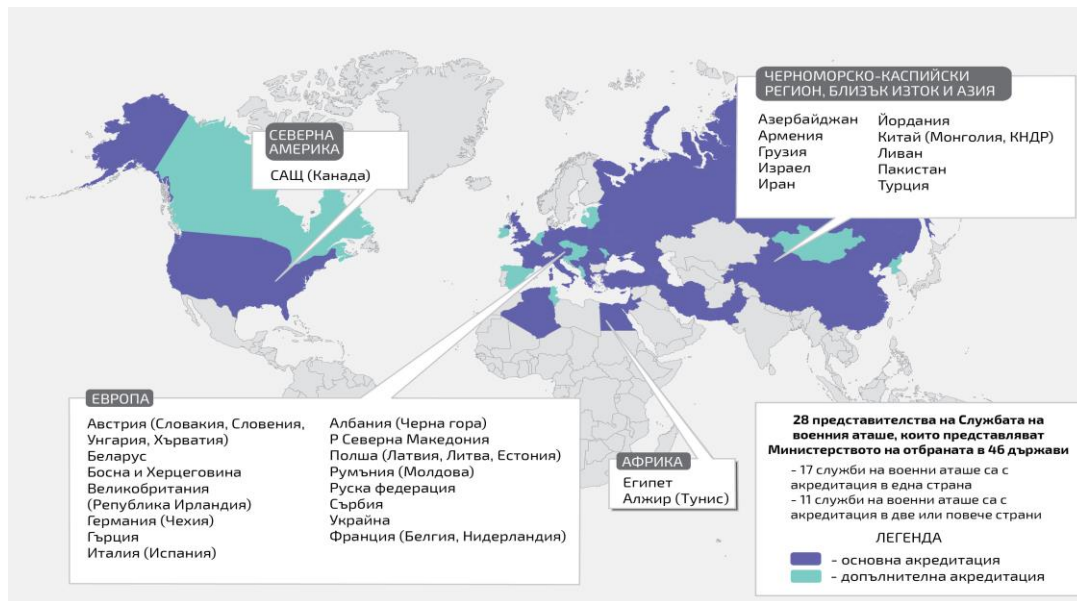
Координирането на дейността, информационното осигуряване и поддръжката на разузнавателните структури в Българската армия беше един от приоритетите на СВИ през годината. Въпреки постигнатото добро ниво на взаимодействие се отчита необходимостта от подобряване на оперативността на Службата с Щаба на отбраната, щабовете на оперативно ниво в Българската армия и подчинените ѝ разузнавателни структури.

V. Международно сътрудничество

1. Военнодипломатическа дейност

През годината представителите на Службата на военния аташе към задграничните представителства а Р България (СлВА) подпомагаха министъра на отбраната в областта на международното военно сътрудничество. Основните усилия бяха насочени към разширяване и задълбочаване на сътрудничеството със стратегическите съюзници на Р България и държавите партньори за реализиране на двустранни договори, меморандуми, споразумения, планове и програми.

През 2019 г. Министерството на отбраната осъществяваше военнодипломатическа дейност чрез **28** представителства на СлВА, акредитирани в **46** държави (диаграма 1).

Диаграма 1. Представителства на СлВА

2. Сътрудничество с НАТО и ЕС

СВИ участва активно в дейността на военните разузнавателни структури на НАТО и ЕС. Национални представители от Службата се включиха в работата на 17 комитета, борда и работни групи на Алианса и 5 на ЕС, като подпомогнаха прецизирането и актуализирането на документи от съгласуваната разузнавателна продукция и допринесоха за вземането на решения по приоритетни проекти за повишаване на колективните разузнавателни способности.

През декември СВИ пое председателството на Комитета на НАТО по военното разузнаване през 2020 г.

3. Сътрудничество с партньорски служби

През 2019 г. беше запазен обхватът на оперативното сътрудничество с партньорските служби и успешното реализиране на съвместни специални операции за добиване на информация и разузнаване на обекти и фактори в конфликтни региони, които пораждат асиметрични рискове и висока степен на заплахи.

VI. Управление на дейността и ресурсите

Интегрираното управление на дейността и ресурсите осигури възможните условия за изграждане, поддържане и развитие на

разузнавателните способности на СВИ, необходими за изпълнение на поставените ѝ цели и задачи.

Провежданата институционална политика за ефективно управление на предоставените на Службата финансови средства обезпечи спектъра от дейности при спазване на бюджетните изисквания и процедури и извършване на мониторинг и контрол по изпълнението на бюджета.

Работата на органите за материално, техническо и комуникационно-информационно осигуряване беше насочена към осигуряване на дейността на разузнавателните органи. Устойчиво функционираха системите за електронен обмен на информация с държавните ведомства и институции, органите от системата за защита на националната сигурност, разузнавателните структури на НАТО и ЕС, разузнавателните органи на страните членки и партньорските служби.

Дейността по сигурността и защитата на класифицираната информация през годината беше фокусирана върху гарантирането на физическата сигурност и охраната, а също защитата на създаваната, обработваната, предоставяната и съхраняваната информация. Спазваха се изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и актовете по неговото прилагане относно персоналната, документалната, индустриалната и криптографската сигурност и сигурността на комуникационните и информационните системи.

Планирани и проведени бяха редица мероприятия с цел гарантиране на вътрешната сигурност и контраразузнавателното обезпечаване на разузнавателната дейност. Основните усилия бяха насочени към осигуряване на дейността на добиващите органи и създаване, натрупване и ефективно използване на базата данни по контраразузнаване. Добиваната информация при изпълнението на поставените задачи по контраразузнавателно обезпечаване на разузнавателната дейност на СВИ беше своевременно анализирана, оценявана и докладвана по команден ред.

В изпълнение на функциите си по осъществяване на пряк контрол по защита на класифицираната информация и спазване на законовите разпоредби

в периода 16.01 - 26.04.2019 г. Държавната агенция „Национална сигурност“ извърши планова проверка на Службата, въз основа на която Военно-окръжна прокуратура - София образува досъдебно производство за констатирани нарушения.

Във връзка с разследване по досъдебното производство Агенцията за държавна финансова инспекция извърши финансова инспекция на Службата в периода 18.04 - 25.10.2019 г. с обхват законосъобразността и документалната обосновааност на извършените разходи в контекста на нормативните актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност за периода 01.01.2010 - 31.07.2019 г.

VII. Приоритети в дейността през 2020 г.

През 2020 г. основен приоритет остава мониторингът на средата на сигурност с цел ранно откриване на рискове и заплахи за националната и колективната сигурност.

Усилията ще бъдат насочени към: своевременно информационно осигуряване на държавното и военното ръководство на Р България при планиране и провеждане на националните политики в сферата на сигурността, отбраната и външните отношения; реализиране на националните приоритети и изпълнение на ангажиментите на страната в НАТО и ЕС; планиране, управление и координиране на разузнавателния процес във въоръжените сили; надеждно и комплексно контраразузнавателно обезпечаване на разузнавателната дейност и осигуряване на вътрешната сигурност на СВИ; ефективно ресурсно осигуряване на дейностите; гарантиране на прозрачност и отчетност в работата; недопускане на условия за възникване на корупция и конфликт на интереси; осъществяване на ефективни административен и финансов контрол.

И.Д. ДИРЕКТОР НА СЛУЖБА „ВОЕННА ИНФОРМАЦИЯ“
ПОЛКОВНИК П ВЕЛКО АТАНАСОВ

24.04.2020 г.